

EG-rättslig analys av hänvisningen till inkomstskattens näringsverksamhetsbegrepp för bestämning av begreppet yrkesmässig verksamhet i mervärdesskattelagen belyser just den frågan och ger samtidigt en grundlig genomgång av ämnet mervärdesskatt. Olika grundbegrepp såsom yrkesmässighet och verksamhet samt avdragsrätten berörs. Grundproblemet är att kompetensen på mervärdesskatteområdet generellt sett tilldelades EG:s institutioner av Sveriges Riksdag, när Sverige blev EU-medlem 1995, medan riksdagen behöll kompetensen på inkomstskatteområdet – förutom i några fall. Här behandlas den nya tolkningsmiljö som gäller för de båda skattelagen sedan 1995.

I arbetet refereras till ett hundratal domar från EG-domstolen förutom till domar från Regeringsrätten m.m. Läsaren får en uppfattning om gällande rätt på mervärdesskatteområdet idag, där EG-rätten faktiskt ingår sedan 1995. Är det så att vissa regler i mervärdesskattelagen är obsoleta, och oavsett om de kopplar till den nationella inkomstskatterätten eller ej? Är det kanske så att sådana kopplingar skall upphävas eller skall möjligen den inkomstskatterättsliga lagstiftningen anpassas till mervärdesskatten? Genomgående berörs också de förslag som lämnats av mervärdesskatteutredningen "Mervärdesskatt i ett EG-rättsligt perspektiv" (SOU 2002:74). Till skillnad från den utredningen, som i första hand behandlar redovisnings- och förfaranderegler, sätts i detta arbete fokus på de materiella momsreglerna och hur de förhåller sig till EG-rätten. Beträffande de materiella reglerna tar SOU 2002:74 framför allt upp huruvida momsen skall ersätta ett "verksamhetstänkande" med ett "transaktionstänkande", när det gäller grundbegreppen. I sådana delar fungerar detta arbete som en kommentar, och det kan också sägas ge den materiella analys som utredningen saknar. Läsaren får därför också en uppfattning om de problem som skulle uppkomma om utredningens förslag om att ersätta bl.a. skattskyldighetsbegreppet med ett nytt begrepp 'beskattningsbar person' okritiskt genomförs. Läsaren får här ett hjälpmedel att bedöma behandlingen av gällande rätt i skatteprocesser angående moms avseende såväl dåtid och nutid som för framtiden. På temat framtid berörs också något om den EU-grundlag som antogs vid toppmötet i Bryssel den 17-18 juni 2004, men som tills vidare lagts på is efter folkomröstningarna i Frankrike och Holland. EU-grundlagen kommer att ersätta EG-fördraget om den ratificeras av EU25-länderna. Redan nu kan emellertid konstateras att de rättskällehierarkiska problem som här berörs inte påverkas av en sådan förändring mera än att EG-rätt får benämnas EU-rätt i stället.

Björn Forssén är advokat och har sedan 1985 arbetat med framför allt företagsbeskattning inom skatteförvaltningen och på advokatbyrå. Sedan 1994 har han sin egen praktik i Stockholm med affärsjuridisk och skatterättslig inriktning.